

Guy Stevins

DE KONINKLIJKE CADETTENSCHOOL

Bijlage 7

Archieven van de Koninklijke Cadettenschool

Na de sluiting van de Koninklijke Cadettenschool in 1991 werden de archieven geleidelijk overgebracht naar het Centrum voor Historische Documentatie van het Leger (CHD - oude naam). Bij de sluiting van de kazerne van Lier in 1998 werden de archieven van deze school gestockeerd in het kwartier Sint-Anna te Laken samen met de bestaande archieven ondergebracht in de lokalen van de Intermachten School (VDKMS - DPERM), de opvolger van de Cadettenschool. In 2006 werd de rest van de archieven door de evacuatie van het kwartier Sint-Anna verhuisd naar het CHD. De foto's en andere documenten die tijdens de verhuis in meerdere dozen op de zolders vergeten waren zijn door de Koninklijke Vereniging van Oud- Troepskinderen, Pupillen en Cadetten van het Leger (TPCI) gerecupereerd.

Het uitbaten van deze archieven heeft toegelaten, uit een periode die langer duurde dan honderd jaren, een lijst op te stellen met de namen van ongeveer 15.000 oud leerlingen : waarvan troepskinderen en pupillen (een duizendtal), cadetten (ongeveer 9.000), kandidaat gegradueerden (ongeveer 4.000) alsook van een duizendtal leden van het kader en van de leraren.

Na 1945

De best gedocumenteerde periode is de naoorlogse omdat we enerzijds beschikken over de lijst met de gediplomeerde cadetten en over de lijst van de geslaagden in het ingangsexamen van de school en anderzijds over een grote hoeveelheid steekkaarten en individuele boekjes van de cadetten en van de kandidaat gegradueerden en Intermachten. De bestudeerde periode omvat de schooljaren 1946/47 tot 1990/91 voor de cadetten, de jaren 1954/55 tot 1961/62 voor de school van Sint-Denijs-Westrem en van 1962 tot heden voor de toegevoegde afdelingen of Intermachten die op het laatst VDKMS genoemd werden.

Al deze stukken zijn beschikbaar op het CHD te Evere, en omvatten :

- het Blauwe boek (gediplomeerde cadetten),
- het ingangsregister tot de KCS : een A4-register voor de school van Lier en drie A3-registers voor de twee divisies te Laken (gezien de omvang ook Grootboek van de Cadetten genoemd). Een A4 kopie van alle registers is beschikbaar op de Zetel van de Vereniging van gewezen Troepskinderen, Pupillen en Cadetten en Intermachten van het Leger (met als afkorting TPCI, vroeger de SRAETPCA- KMGTPCL).
- 60 dozen archiefmateriaal bevattende de individuele boekjes van de cadetten en 24 dozen voor de kandidaat gegradueerden Intermachten.

Het Blauwe boek met de namen van ongeveer 3.000 gediplomeerde cadetten werd

op initiatief van de toenmalige Schoolcommandant in twee stappen opgesteld tussen 1989 en 1991, wanneer vaststond dat de school zou gesloten worden. De eerste versie diende om de adressen van al de voormalige leerlingen via de Stamboekdienst op te zoeken en was bedoeld om ze te kunnen uitnodigen voor de sluitingsceremonie van 30 juni 1991. De zo nodig verbeterde lijst leidden tot het ontstaan van de tweede versie. Deze laatste versie bestaat in acht exemplaren waarvan één in het bezit van de CHD en de andere op de Zetel.

De kaartenbak voor de uitnodigingen tot de sluitingsceremonie diende als basis voor het initieel bestand van de TPCI. Dit bestand werd op initiatief van de Sectie Brabant omgezet in een " *Excel* " gegevensbestand. Dit werd gezamenlijk uitgevoerd door het kader, de leraren van de school en de toenmalige leden van de Vereniging en bevatte ongeveer 5.000 lijnen.

Maar zelfs deze kwaliteitsvolle documenten laten niet toe een exhaustieve lijst van de leerlingen op te stellen. Al deze documenten waren inderdaad onvolledig :

- het boek van de gediplomeerde cadetten omdat het de namen niet weergeeft van de cadetten die tijdens hun studies de school verlaten hebben,
- de registers hernemen niet de twee (Lier) en drie (Laken) laatste klassen daar deze nog niet gearchiveerd waren wanneer de sluitingsbeslissing viel in april 1989,
- de individuele boekjes zijn ver van allen aanwezig, sommige jaren ontbreken zelfs volledig voor sommige divisies.

De auteur herinnert zich in 1998 deelgenomen te hebben aan de afscheidsplichtigheid van een kolonel bevelhebber van de Groepering der Arsenalen. Als afscheidscadeau ontving hij een reuze vergroting van zijn identiteitsfoto als cadet evenals zijn individueel boekje ! Hij was zeker niet de enige die, vrijwillig of niet, een aandenken aan zijn schooltijd meekreeg. Een andere collega, oud-leerling aan de Centrale school bewaarde, als souvenir, al de individuele fiches van de leerlingen uit zijn klas.

Het interbellum : 1919 – 1940

Voor de periode gelegen tussen 1919 en 1940 beschikken we in het Gulden boek van de cadetten over de namen van de leerlingen die tot de KMS of de universiteit toegelaten werden. Deze lijsten zijn echter niet volledig daar de leerlingen van de Nederlandstalige school van Saffraanberg enkel vermeld worden voor de jaren 1934, 35 en 36.

Wat de Franstalige Cadettenschool betreft leverden de archieven een bijna volledige collectie van de puntenschriften van leraar Pierre MALCHAIR die niet enkel geschiedenisonderricht gaf van 1913 tot 1947 aan de cadetten van Namen, maar ook aan de kandidaat-gegradueerden van de Centrale Wetenschappelijke School tot in 1935 en vanaf deze datum aan de lagere klassen van de cadetten in overtal. Spijtig dat de schriften van de laatste schooljaren 1938/39 en 1939/40 niet teruggevonden werden. Voor de laatste jaren van 1930 is ook een andere informatiebron beschikbaar : dubbels van ongeveer 200 studieattesten die in 1939 afgeleverd werden door majoor TRIEST, commandant van de Franstalige school van Namen en in 1940-1943 door majoor MARTIN, tweede commandant en bewaarder van de schoolarchieven tijdens de Bezetting.

We beschikken eveneens over de twee laatste palmaressen van 1938 en 1939 van

de Nederlandstalige school te Saffraanberg, wat het ontbreken van archieven van deze school niet goed maakt.

Deze verspreide gegevens konden worden vervolledigd door de Inschrijvingsregisters van de KMS die veel van deze gegevens konden vervolledigen omdat ze een rubriek "militaire afkomst van de leerling" bevatten met de gegevens Cad FR of Cad FI voor de cadetten, en CS, CCS of ECS voor de kandidaat gegradueerden van de Centrale Wetenschappelijke School. Spijtig genoeg werd deze kolom niet ingevuld voor de jaren 1921 tot 25, 1937 en 1938.

Samengevat kan men besluiten dat voor het interbellum en rekening gehouden met het verlies van archieven, de lijsten van Franstalige leerlingen voldoende gestoffeerd zijn, ze worden tot 80% correct geschat wat de cadetten en kandidaat gegradueerden betreft. Voor de Nederlandstaligen zakt dit cijfer tot ongeveer 30%.

De eerste School : 1897 – 1914

De archieven van de Koninklijke Cadettenschool van vóór 1914 zijn compleet verdwenen. De actuele lijsten baseren zich op de werken van Eugène BURETTE, cadet binnen gekomen in het 7de jaar in 1905 die gedurende lange jaren binnen de Vereniging KMGTPCL animator was en de secretaris was van de Vriendenkring van de oudgedienden van de 1ste School. Zijn studies werden gepubliceerd in verscheidene revues waaronder het bulletin van onze Vereniging in de jaren 1970. In vier tamelijk gedetailleerde artikels beschrijft hij oud-cadetten die officier geworden zijn via de Militaire school, ook deze die het geworden zijn langs het kader of door de oorlog. Hij heeft ook een chronologie geleverd van de oud-cadetten gesneuveld gedurende de twee wereldconflicten. De BEERNAERTS archieven van de KMS bevatten eveneens de palmaressen van de jaren 1905 tot 1912.

Troepskinderen en Pupillen van het Leger.

Wat de oude Pupillen en Troepskinderen betreft is de situatie veel minder gunstig. De archieven hebben slechts enkele verspreide lijsten opgeleverd, waarvan deze door de luitenant VIATOUR opgesteld de meest volledige waren, alhoewel ze slechts de oud-leerlingen herneemt die officier geworden zijn vóór 1894, datum waarop zijn boek uitgegeven werd. Een andere lijst is deze van de 114 stichtende leden van de Vereniging der oud-Troepskinderen van het Leger (SAETA) een voorganger van de huidige Vereniging TPCI.

Er werd geen enkel archief teruggevonden van de School der Pupillen te Aalst, behalve een klein honderdtal foto's van de scholen en van de pupillen die in zwart-wit gedrukt waren op postkaarten. De School stopte haar activiteiten in 1935 en de gebouwen te Aalst kregen een pak andere functies, zowel militaire als burger, om uiteindelijk gerenoveerd te worden als administratief complex van de gemeente Aalst gedurende de jaren 1990.